

Rokhøjgård

eller "Stendamsgård"
Matr 9a, Tinggade 24, Løvel

Det menes at gården har fået navnet "Rokhøjgård" efter en gravhøj, der lå på marken syd for gården.
Det andet navn "Stendamsgård" stammer en lille dam, der lå vest for gården.
Dammen var lille, måske en gammel bybrønd, og den var omgivet af et stengærde.

Fæstebonde 1789 Peder Thomsen

I 1789 gifter enkemanden Peder Thomsen, f. 1755 – d. 1843 sig med
Maren Nielsdatter f. 1768. Hun var datter af Niels Lauritsen, Vraa.
De får børnene: Thomas f. 1791, Anne Marie f. 1794 og Niels f. 1800-d.1838.
Peder Thomsen var søn af fæster Thomas Pedersen f. 1709.
Peder Thomsens 1. kone hed Birgithe Balzdatter.

Sønnen Thomas Pedersen f. 1791-d. 1833, gifter sig i 1819 med Maren Jensen Kvorning fra Stabilgård og bliver i 1820 fæster på Gåsekærgård (se denne).
Datteren Anne Marie bliver gift med Th. Jensen Vesterby på Annexgården .
Niels Pedersen overtager Rokhøjgård.

Skøde 1824 - Fra fæstebonde til selvejergårdmand

Peder Thomsen køber gården for 325 Rd af Madam Ane Tolstrup, Sødal.
Alle gårdene i Løvel frikøber sig fra Sødal Gods i september 1824. Alle gårde kostede 324 Rd

Skøde 13.10.1829

Sønnen Niels Pedersen f. 1800 overtager gården i 1829.
Han var blevet gift året før med Mette Marie Pedersdatter fra Løvel f. 1797 – død 1866
Der udfærdiges en aftægtskontrakt til forældrene Peder Thomsen og Maren Nielsdatter.
Maren dør i 1835 og Peder Thomsen dør i 1843, hvorefter aftægtskontrakten bliver afløst.
Niels og Mette Marie får kun et barn, sønnen Peder i 1829.
Niels Pedersen dør i 1838, kun 38 år gammel.
Folketælling 1834. Nedennævnte plejesøn Peder Thomassen er Niels Pedersens nevø fra Gåsekærgård

Navn:	Alder:	Status:	Stilling i familien:	Erhverv:
Niels Pedersen	34	Gift		Gaardmand
Mette Marie Pedersdatter	40	Gift		hans Kone
Peder Nielsen	5	Ugift		deres Søn
Peder Thomsen	12	Ugift		Pleiesøn
Peder Thomsen	79	Gift		Aftægtsmand
Maren Nielsdatter	66	Gift		hans Kone
Bodild Sørens datter	62	Enke		Indsidderske.

Adkomst til Rokhøjgård 2.8. 1839.

Mette Marie får adkomst til gården og hun gifter sig i 1839 med sønnen fra Næstegård, Jens Nielsen Dalsgård f. 1803.

Peder Thomasen er stadig på aftægt på gården. Hans kone døde i 1835.

Adkomst til Rokhøjgård 22.10.1839.

Jens Nielsen Dalsgaard

Ved giftermålet med enken Mette Marie får Jens Nielsen Dalsgård adkomst til Rokhøjgård og han overtager også aftægtsforpligtelserne for Niels Pedersens far Peder Thomassen.

Mette Maries søn dør i 1842, 12 år gl.

Niels Pedersens far bor på aftægt til sin død i 1843.

Mette Marie og Jens Nielsen Dalsgård får ingen børn sammen.

Efter sønnens død i 1842 opretter Mette Marie og Jens Nielsen Dalsgård testamente til fordel for hinanden, som der står i testamentet: *"i gensidig Kjærlighed har vi besluttet og bestemt, at den længstlevende af os uden Registrering, Vurdering eller Påtale af arvinger, skal eje, nyde og bruge og beholde vor fællesbos faste og løse ejendele, imod at denne udbetaler 5 Rbd. Sølv til Løvel Sogns Fattigkasse"*

I 1848 bygger de et nyt stuehus og delvis nye udbygninger. Det bestod til 1970.

Det nye stuehus i 1848 med ny vindmølle

Adkomst 25.6.1850 (Fol 438)

Mette Marie er eneejer - igen

Men allerede i 1850 død Jens Dalsgård, 47 år gammel og Mette Marie er igen enke og får adkomst til gården. Hun er 53 år gammel, uden mand og ingen børn, men med en god gård.

Hendes niece Johanne Jensen flytter ind hos sin moster i 1851. Johanne Jensen var født på Riismøllegård ved Gammelstrup i Tårup Sogn ved Jordbro Mølle Å.

Mette Marie får en tjenestekarl. Det er Peder Thomsen Møller født i 1824. Han havde været korporal ved infanteriet og lå ved Dannevirke i 1850. Han var søn af Gårdmand Thomas Andersen og Marie Kirstine Jensdatter fra Toftegården. **Han og Johanne Jensen bliver gift 24.9.1858** og Peder Thomsen Møller køber Rokhøjgård af Mette Marie for 2.000 Rd

Skøde 19.10. 1858

Peder Thomsen (Møller)

Samtidig med skødet bliver der udfærdiget en aftægtskontrakt til Mette Marie. Iflg den skal der indrettet en 5 fags bolig til hende i den østre ende af huset. Mette Marie dør i 1866.

Johanne og Peder Thomsen får hurtig en børneflokk:

*Jens Peder Thomsen Møller f. 25.5 1859, senere ejer af Lindbjerggård, Rd
Thomas f.1862, Mette Marie f. 1864, Bodil Marie f. 1866 og Anders f. 1867.*

Johanne dør i barselseng i 16.5.1869.

Peder Thomsen bliver gift 2. gang d. 24.11.1869 med Frederikke Pedersen fra Formyre. Hun får en lille dreng Frederik Peder i 1870, men dør i barselseng, en måned efter sønnens fødsel, kun 22 år gl.

Peder Thomsen bliver gift 3. gang d.15.5.1871 med Ane Kirstine Dalsgård, Skals. f. 1839 – d.1920. Hun var datter af Mads Dalsgård i Skals.

De får børnene:

Johanne 1873, Frederikke f. 1874, Mads Dalsgård f. 1878.

Pigerne bliver opkaldt som skik var, efter de 2 afdøde koner.

Peder Thomsen Møller var sognerådsformand i mange år og blev altid kaldt Peder Formand.

Udstykning:

I slutningen af 1800 tallet påbegyndtes udstykningen af det store hedeareal syd for Løvel by.

De fleste af gårdene i Løvel havde en eller flere parceller på Søndermarken - også Rokhøjgård.

Fra 1897 og ca 20 år frem blev der udstykket flere parceller på Løvel Søndermark fra Rokhøjgård:

Nogle af udstykningerne:

Matr. 9e Jordemodervej 2, Peder og Chr Jensen

Matr. 9d Ålborgvej 178, Niels Jacobsen (Philip),

Matr. 9h,9r Ålborgvej 176, delvis Ole Thygesen,

Matr. 9ac Gl. Røddingvej 13, Niels Chr Andersen

Skøde 1906

Anders Thomsen Møller

Sønnen Anders Thomsen Møller f. 1867-d. 1946 blev gift med Ane Katrine Hansen fra Resen. f. 1872-d. 1936.

Deres børn:

Peder Møller.1898 død 1939 ved ulykke,

Gjertrud Johanne f.1899 - død 1930

Anna f.1901 – død 1989. Boede sammen med sin far og passede ham til han døde i 1946,

Niels Buhl f. 1903 – død 1960. Vognmand i Løvel.

Johanne Agnete f. 1905,

Uffe f.1907-d. 1971, senere ejer af Rokhøjgård.

Kristian f.1909 – d. 1988 medhjælper på gården.

Magdalene f. 1910, Astrid f. 1912 Gunner f 1914,

Martin f 1915, var modstandsmand under krigen.

I 1916 fik familien lov til at bruge Møller som efternavn.

Anders TH. Møller var sognefoged i Løvel i mange år.

Det var en meget betydningsfuld stilling og A. Th. Møller kunne både anholde og gifte folk. A. Th. Møller var højt respekteret og førte justits i sognet i mange år.

A. Th. Møller, Ridder af Dannebrog.

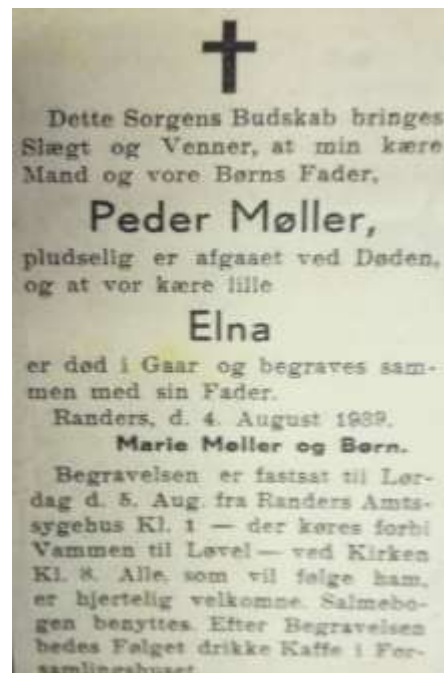
Familietragedien:

Den ældste søn Peder havde etableret sig som gårdejer i Vammen sammen med sin kone Marie og deres 3 piger. I 1939 kørte de galt i bil og den brød i brand. Peder Møller var dræbt på stedet og den ene af pigerne Elna døde dagen efter af sine forbrændinger. Marie, de 2 piger Anne Katrine og Aase og Peder Møllers bror Gunnar, der var med i bilen blev alle kvæstede, men overlevede.

Her ses Kristian med selvbinderen.

På grund af A. Th. Møllers mange offentlige hverv og gøremål udenfor hjemmet, var det de 2 sønner Uffe og Kristian, der forestod den daglige drift af Rokhøjgård. Kristian forblev medhjælper efter Uffes overtagelse af gården i 1940.

Skøde 1940

Uffe Møller

Juleaftensdag i 1940 giftede Uffe Møller sig med sin broder Peders enke, Bodil Marie f. Pind i 1904 i Halling sogn v/Randers. Sammen fik de datteren Gerda i 1942. På samme tid købte Uffe Møller Rokhøjgård af sin far. Gården var på det tidspunkt på 60 tdl, hvoraf 28 tdl var eng.

I modsætning til sine forfædre deltog Uffe Møller ikke i offentlige anliggender. Han var en stille og pligtopfyldende mand, der passede sin gård, sin familie og den daglige dont.

Her er familien Møller i 1943. Uffe og Aase, Marie med lille Gerda og Anne Kathrine.

Aftægtshuset, matr 9u

Efter Uffe havde overtaget gården boede A. Th. Møller i aftægtshuset ved siden af gården sammen med datteren Anna. I aftægtskontrakten blev det bestemt, at bopælsretten gælder for både A. Th. Møller og hans datter, og blev værdiansat til kr 240,- årligt. Uffe Møller forpligtede sig til at levere naturalier til faderen og betale et kontant beløb på 50,- om måneden, samt betalte faderens begravelse. A. Th. Møller og Anna vedblev med at indtage alle måltider hos Uffe og Marie. Anders Th. Møller boede i aftægtshuset til sin død i 1946.

Broderen Kristian arbejdede hele livet på gården. Han boede i mange år i et par værelser i østlængen af gården ud mod Røddingvej. Her havde han indrettet sig og fået installeret kakkelovn, men også han spiste hos Marie og Uffe.

Efter faderens død flyttede Kristian over i aftægtsboligen til søsteren. I 1966 købte Kristian aftægtsboligen og han fik den bygget om til sit nuværende udseende.

De to søskende boede sammen resten af livet. Anna døde i 1979 og Kristian Møller døde i 1989.

En æra er slut

Uffe Møller døde i 1971 og Marie fik adkomst til ejendommen. Jorden blev solgt fra og udbygningerne blev revet ned og bybilledet i Tinggade i Løvel forandredes for altid.

1. april 1972 overtog Tjele Kommune ejendommen og der blev udstykket til parcelhuse.

I 1974 købte Arne Dalsgård en grund på ejendommen og han etablerede en møbelforretning.

Marie flyttede til Herning for at bo i nærheden af datteren Gerda og hun døde i 1986.

Skøde 1991 Viborg Boligselskab

I 1991 køber Viborg Boligselskab ejendommen og der bliver bygget boliger på grunden.

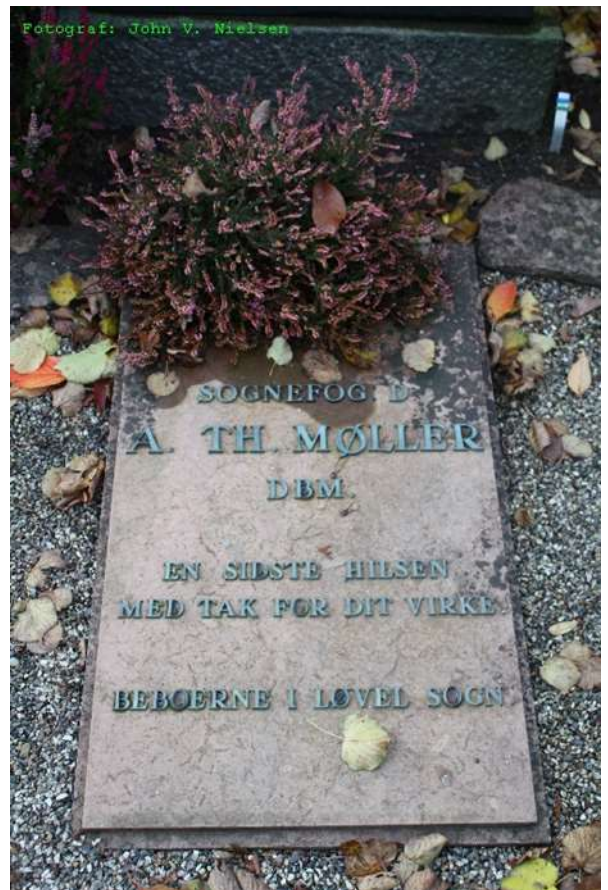
Gravstedet på Løvel Kirkegård vidner om den store tragedie. Bodil Marie Møller ligger begravet med sine 2 ægtemænd, brødrene Peder og Uffe og den lille datter.

Uffe og Bodil Marie Møller ca 1950

3 søde piger 1944. Gerda, Aase og Anne Kathrine

Mindeplade på Løvel Kirkegård
*En sidste hilsen med tak for dit virke
 til Anders Th. Møller fra beboerne i Løvel Sogn*

*Kristian Møller,
 1909 – 1988.
 Han arbejdede hele livet
 sammen sin bror Uffe
 på Rokhøjgård.
 Han indtog alle sine
 måltider hos Uffe og
 Marie og havde sin
 faste plads ved
 spisebordet.*

*Døtrene på Rokhøjgård ca1930. Bagerst Gertrud og Anne
 Foran Astrid, Magdalene og Johanne*

Materialet er samlet fra Rigsarkivet, Arkivalier, Folketællinger og Kirkebøger og anden offentlig tilgængeligt materiale. Derudover er der medtaget historiske tilbageblik, avisudklip, billeder og lignende.

Fejl kan forekomme og nye oplysninger kan støde til. Det vil vi meget gerne høre om.

I redaktionen fra Lokalthistorisk arbejde i Løvel:

Jonna Bach, Inga Jacobsen, Marie Nielsen, Bjarne Kristensen, Gunner Vesterby og Jørgen Sørensen.

Tak for velvillig assistance fra Gerda og Åse Møller.

Foto fra Danmark set fra luften, Gerda og Åse Møller og Jonna Bach.

2020/Jonna Bach

Rokhøjgård. Ca 1950.

Den smukke gamle gård lå midt på Tinggade i Løvel.

Den var i den samme familie eje i 7 generationer og var en af de ældste gårde i Løvel.

Fra fæstebonden i 1700 tallet til den moderne selvstændige gårdejer i 1971.

Bagved gården ses Tinggade og vejen midt i billedet er Gl Røddingvej, der går syd på ud af byen til Løvel Søndermark, Rødding og Batum

Til venstre bagved gården på billedet anes Hørkjærgårds flotte have.

Foto: Danmark set fra luften

Gårdmaleri af Rokhøjgård. Til venstre ses aftægtshuset. Bindingsværkhuset er fårestalde

Skøde og aftægtskontrakt mellem enken Mette Marie Pedersdatter, enke efter selvejergårdmand Jens Nielsen Dalsgård og hendes nieces mand Peder Thomasen, samt aftægtskontrakt til Mette Marie Pedersdatter.

**Matr. nr. 9a Løvel by og sogn
"Rokhøjgård" el. "Stendamgård"**

Afskrift af Fjends-Nørlyng Herreders Skøde- og panteprotokol 1856-1860

No 6 den 19. Oktober 1858
Skjøde

Undertegnede Mette Marie Pedersdatter Enke efter afdøde Selveiergaardmand Jens Nielsen Dalsgaard af Løvel tilstaar herved med Lavværgen at have solgt ligesom jeg til Peder Thomasen aldeles afhænder og overdrager min eiede og iboende Gaard Matr. No 9 ibd. af Ager og Eng Hartkorn 3 Tdr. 2 Skp. 3 Fdk. 1/4 Alb. hvortil hører Konge- Rug- og Bygtiende samt en Englod Matr. No 26f af Hartkorn 1 Skp. 3 Fdk. 3/4 Alb. Gammelskat 1 Rdl. 14s saaledes som disse Eiendomme efter mit derpaa havende og den 25. Juni 1850 (Fol. 438) tinglæste Adkomstbrev er mig overdraget og med Forpligtelse for Kjøbereren samt de solgte Eiendommers efkommende Eiere at opfylde de Aftægtsforpligtelser til fordel for mig som indeholdes i en derom Dags Dato oprettet Contract. - Og da Kjøbesummen 2000 Rdl. Rigmønt er berigtiget saa skal ovennævnte Gaard Matr. No 9 med Tiendeanpart og tilhørende Parcel Matr. No 26f i Pederstrup Sogn tilhøre fornævnte Peder Thomasen med fuldkommen og uigjenkaldelig Eiendomsret ligesom jeg og indestaar for Vanhjemmel.

Under min og Lavværgens Underskrifter Vidnesfast

Skr. i Viborg - Mette Marie Pedersdatter - Som Lavværgen Thorgersen

Til Vitterlighed: Hedegaard, Niels Nyrup

Læst ved Fjends og Nørlyng Herreders Ret 19. Okt. 1858 og derefter Protokolleret Fol. 628 - Schumacher

Attest paa behørigt stemplet Papir, at ingen Kjøbecontract har været oprettet, forevist.

No 7 den 19. Oktober 1858
Aftægtscontract

I anledningen af at jeg i dag er tilskjødet Gaarden Matr. No 9 i Løvel af Ager og Fng Hartkorn 3 Tdr. 2 Skp. 3 Fdk. 1/4 Alb. tilhørende Konge- Rug- og Bygtiende samt en Englod Matr. No 25f i Pederstrup Sogn, forpligtiger jeg mig og efterkommende Eiere herved til at overlade Sælgerinden Mette Marie Pedersdatter til fri Bopæl for hendes Livstid, det stykke grundmurede Huus, der er sammenbygget med min Gaards østre Staldbygning, bestaaende af 5 Fag og indrettet til Beboelse. Desuden skal hun have Ret til at have en Slægtning eller anden Qvindeperson af et godt Rygte boende hos sig, deels for at pleie og opvarte hende og deels i anden Henseende. Bemeldte Aftægts hus er jeg pligtig til Aarlig at vedligeholde saaledes som det nu i det hele taget er indrettet, ligesom huset ogsaa i paakommende Ulykkestilfælde staar alene for min Regning og Risiko. o.s.v.